

ЗВЕРНЕННЯ ПАТРІАРХА ФІЛАРЕТА ДО ВСІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАСТВИ

В останні дні в засобах масової інформації з'явилося багато негативної інформації про нібито відновлення Київського Патріархату і проти мене, як Патріарха.

Все це направлено на розділення Української Православної Церкви, яка тільки що отримала від Вселенського Константинопольського Патріарха Варфоломія Томос про автокефалію.

Це змушує мене сказати правду про ситуацію, в якій знаходиться наша Церква.

Чи треба відновлювати УПЦ Київського Патріархату?

1. Київський Патріархат не треба відновлювати, бо він був, є і буде.
2. Патріарх Філарет залишається діючим ієрархом. Він має свою єпархію – м.Київ, постійний член Священного Синоду. А раз є діючий Патріарх, то є і Київський Патріархат.
3. УПЦ Київського Патріархату залишається зареєстрованою в державних органах. Зокрема, зареєстрована Київська патріархія. Це означає, що юридично Київський Патріархат продовжує існувати.

Ви ж на соборі в св. Софії 15 грудня 2018 р. відмовились від Київського Патріархату?

1. Це була вимога Вселенського Патріархату, для того, щоб провести Собор, отримати Томос про автокефалію.
 2. Чому Вселенський Патріарх вимагав відмови від статусу Патріархату? Тому, що Українська Православна Церква в статусі Патріархату не може бути в складі Константинопольського Патріархату.
- А треба було, щоб УПЦ теоретично стала частиною Константинопольського Патріархату.
3. Що ми повинні були робити? Відмовитись від теоретичного входу в Константинопольський Патріархат? Тоді Вселенський Патріарх не мав би канонічного права надавати не своїй частині Церкви Томос. Для отримання Томосу треба спочатку стати Київською митрополією в складі Константинопольського Патріархату.
 4. По цій причині Вселенський Патріарх просив і ставив умову, щоб я не висував свою кандидатуру на посаду Предстоятеля, а митрополит Емануїл – голова собору, щоб я не одягав патріаршого куколя на соборі.
 5. Тому наша відмова від статусу Патріархату була чисто ситуативною.
 6. Відмінити рішення про створення Київського Патріархату може тільки помісний собор цієї Церкви, який створив Київський Патріархат. Такого собору не було. Значить Київський Патріархат залишається, він продовжує діяти, тим більше, що він зареєстрований в державних органах.
 7. Нам можуть заперечити, що відмова від статусу Патріархату була на Помісному соборі у св. Софії 15.12.2018 р. Так! На Помісному соборі, але цей собор був не Української Автокефальної Церкви, а собор Київської митрополії в складі Константинопольського Патріархату.

8. На собор архієреї були запрошені Патріархом Варфоломієм, а не Предстоятелями українських церков, які брали участь у соборі. Головував представник Вселенського Патріарха – митрополит Еммануїл. Членами собору були, і приймали активну участь декілька архієреїв Константинопольського Патріархату.

9. Якби це був помісний собор Української Православної Церкви, то архієреї Константинопольського Патріархату не мали б права брати в ньому участь.

Що треба було зробити Вселенському Константинопольському Патріарху Варфоломію, щоб надати Томос про автокефалію Українській Православній Церкві?

1. Треба мати канонічну основу для надання автокефалії, а це означає, що треба було довести, що Київська митрополія – це канонічна територія Константинопольського Патріархату.

2. Для цього Патріархом Варфоломієм була створена наукова комісія. Вона вивчила історичні документи і прийшла до висновку, що в 1686 р. Київська митрополія була приєднана до Московського патріархату неканонічним способом, і тому теоретично залишається в складі Константинопольського Патріархату.

3. Після цього був скликаний архієрейський собор Константинопольського Патріархату, який прийшов до висновку, що Церква-Мати має канонічні підстави для надання Томосу про автокефалію Українській Православній Церкві.

4. Для цього потрібно було звернення єпископату Української Православної Церкви Київського Патріархату, Української Автокефальної Православної Церкви і частини архієреїв УПЦ Московського Патріархату.

5. Таке звернення направили всі 42 архієреї Київського Патріархату, 12 архієреїв УАПЦ і 10 архієреїв УПЦ Московського Патріархату. Патріарх мав підставу для розглядання питання про автокефалію Української Православної Церкви.

6. Крім того, Патріарх Варфоломій вимагав звернення про автокефалію від Президента України П.О. Порошенка і Верховної Ради України. Такі звернення також були надані Вселенському Патріарху.

Роль Президента України П.О. Порошенка в отриманні Томосу про автокефалію.

1. Безумовно велику роль відіграв Президент України П.О. Порошенко, а також Верховна Рада України, на чолі з її Головою Андрієм Парубієм.

2. В отриманні Томосу немало послужили і попередні президенти України: Леонід Макарович Кравчук, Леонід Данилович Кучма, і особливо Віктор Андрійович Ющенко.

3. Допомога Президентів України не була втручанням Держави у справи Церкви. По-перше, це була вимога Вселенського Патріарха, а по-друге, президенти турбувались про Державу, про її духовну основу, якою є Церква.

4. Коли отримувала Томос про автокефалію Польська Православна Церква у 1924 р., тоді Польський Президент Юзеф Пілсудський теж звертався до Константинопольського Патріарха Григорія VII.

5. Але нині П.О. Порошенко відступив від обіцяних домовленостей і фактично дав згоду на ліквідацію Київського Патріархату.

Які умови ставилися Патріарху Філарету перед скликанням собору 15 грудня 2018 р.?

1. Для скликання собору і надання Томосу перед Патріархом Філаретом були поставлені такі умови: не висувати свою кандидатуру на посаду Предстоятеля. Чому? Тому, що Українська Православна Церква буде визнана автокефальною Церквою тільки в статусі митрополії, а не патріархату.
2. Друга умова з боку Вселенського Патріарха – підписи архієреїв про припинення дії Київського Патріархату.
3. Натомість Патріарху Філарету пропонувалось висунути будь-якого архієрея на посаду Предстоятеля.
4. Що повинен був робити Патріарх Філарет в цих умовах? Відмовитись заради збереження за собою очолювання Церкви чи піти на пониження заради отримання Томосу. Патріарх Філарет обрав пониження. Тому ми маємо Томос про нашу автокефалію.
5. Це питання неодноразово обговорювалось і з Президентом, і з архієреями, і з митрополитом Епіфанієм.
6. Була досягнута домовленість, що Предстоятелем буде митрополит Епіфаній, кандидатуру якого висунув Патріарх Філарет, але керівництво Церквою в Україні буде продовжувати Патріарх. Предстоятель буде представляти Церкву у Православному світі, тому що УПЦ отримує статус митрополії, а також він буде допомагати Патріарху в керуванні Церквою, але керівництво Церквою залишається за Патріархом.
7. Ця домовленість порушена і не виконується на ділі. Тому в церкві виникло розділення.

Мої супротивники звинувачують мене у владолюбстві і авторитарності, чи це правда?

1. Якби я служив Церкві заради влади, то я міг би стати Московським Патріархом. Але молився Богу, щоб на мені звершилась Його воля, і я не став Московським Патріархом.

У владолюбстві мене звинувачували і в Москві. Говорили: не став Московським Патріархом, захотів стати Київським. Але Київським Патріархом був обраний Помісним собором в 1995 р., вже після Патріарха Мстислава і патріарха Володимира (Романюка).

2. Якби це була правда, то я не відмовився б письмово від висунання своєї кандидатури на соборі в Софії 15.12.2018 р. Тоді я думав не про владу в Церкві, а про служіння Церкві.

3. Завдяки цьому служінню Богу і Церкві створена, за допомогою Божою, велика Українська Церква, яка за 26 років виросла із гірчиного зерна у велике дерево, яке тепер покриває всю Україну.

4. Якби мене цікавила влада, я б не погодився на скликання собору нашої Церкви в складі Константинопольського Патріархату.

5. Я служив, служу і буду служити Богу і Церкві до кінця мого життя, хоч моя твердість, цілеспрямованість і наполегливість багатьма сприймається як владолюбство і амбіційність.

Але ніхто не може заперечити, що результатом є Київський Патріархат. Якби його не було, то не було б і мови про Томос, бо не було б кому давати.

6. Це бачать не тільки церковні діячі, а й світські, і такі як новообраний Президент України

В.О. Зеленський, і бізнесмен І. В. Коломойський та інші.

Для чого нам потрібний статус Патріархату?

1. Тому що наша Українська Православна Церква велика. Вона займає друге місце у Православ'ї після Російської Церкви. Київський Патріархат підтримує, по соціологічним дослідженням, 44-48% населення України.

2. Ми погоджуємося на статус Митрополії і щиро дякуємо Вселенському Константинопольському Патріарху Варфоломію за наданий нам Томос і за мужність у відстоюванні канонічного порядку в Церкві.

Але в майбутньому ми хочемо бути визнаними в статусі Патріархату. Вселенська патріархія не заперечує того, як це видно з інтерв'ю представника Константинопольського Патріархату архієпископа Даниїла. Але це може бути, як він сказав, після об'єднання всього українського православ'я.

3. А для того, щоб нам продовжувати об'єднання в Єдину Помісну Українську Православну Церкву, треба жити і трудитися для визнання майбутнього патріархату.

Тому ми для зовні – митрополія, а в середині України ми продовжуємо бути Патріархатом.

Чому ми не погоджуємось на назву Православна Церква України, чи в Україні.

1. Тому що всі автокефальні церкви мають прикметникову назву: Російська Православна Церква, а не Православна Церква в Росії; Румунська Православна Церква, а не Православна Церква в Румунії; Болгарська Православна Церква, а не Православна Церква в Болгарії; і так всі церкви, які отримали Томос від Константинопольської Церкви. Тільки нашу Церкву назвали не так, як інші – Не Українська Православна Церква, а Православна Церква України.

2. Що за цим приховується? Це означає, що православні українці за межами України не належать до Української Православної Церкви. І про це сказано в Томосі. Православні українці за межами обурились цим. Вони хочуть належати до своєї рідної Церкви.

3. Всі автокефальні Православні Церкви зберігають за собою свою еміграцію, крім грецьких церков. Вся грецька діаспора канонічно підпорядковується Вселенському Патріарху.

4. Тому і ми повинні називатися Українською Православною Церквою, а не Православною Церквою України, щоб наша українська еміграція мала право належати до своєї рідної Церкви.

Що сьогодні відбувається в Українській Православній Церкві?

1. Розділення, двовладдя, яке може привести до печальних наслідків. Чому це відбувається? Тому, що новообраний Предстоятель УПЦ митрополит Епіфаній не дотримується тих домовленостей, які були досягнуті до Собору 15 грудня 2018 р. у соборі св. Софії.

2. Мало того, на першому засіданні Священного Синоду УПЦ була спроба усунути Патріарха Філарета від служіння створений ним Церкві і відправити на спокій.

3. За п'ять місяців перебування на посаді Предстоятеля митрополит жодного разу не служив з Патріархом. Домагається співслужіння з предстоятелями інших автокефальних православних Церков, а зі своїм Патріархом не відслужив жодної літургії, навіть в день 90-ліття Патріарха.

4. Митрополит Епіфаній не тільки не співпрацює з Патріархом Філаретом, як обіцяв, а навіть і не зустрічається і не телефонує, за виключенням декількох разів.
5. На словах перед духовенством і перед журналістами говорить про єдність і співпрацю, а робить все протилежне. Лякає відкликанням Томосу, а на ділі робить все, щоб це сталося.
6. Якщо це, не дай Бог, станеться, то він перестане бути предстоятелем і стане рядовим архієреєм.
7. Сьогодні всі антиукраїнські сили підключилися на знищення в Україні Київського Патріархату. Іде переконання українських архієреїв не підтримувати існування в Україні Київського Патріархату.
8. Виношується намір на наступному засіданні Священного Синоду або архієрейського собору відправити на спокій Патріарха Філарета, і цим назавжди вирішити існування в Україні Київського Патріархату.
9. Таке рішення буде незаконним і не канонічним, бо Патріарх був обраний не Священним Синодом і не Архієрейським Собором, а Помісним Собором довічно. Крім того, в прийнятому статуті ПЦУ (УПЦ) на соборі в св. Софії 15.12.18 р., передбачено довічне обрання архієреїв на архієрейські кафедри.

Яка реакція Москви на події в УПЦ?

1. Москва задоволена станом справ в УПЦ. Те, чого вона не могла досягти різноманітними зусиллями, досягає нині ділами нинішнього Предстоятеля УПЦ.
2. Жодної критики на адресу митрополита Епіфанія нема. Значить, Москві угодне таке керівництво.
3. Уповільнився, або і зовсім припинився перехід парафій Московського Патріархату в Українську Православну Церкву, а переходу архієреїв Московського Патріархату зовсім не було після отримання Томосу про автокефалію. Тому Москва може радіти.
4. Всі православні Церкви, як не визнавали, так і не визнають Українську Православну Церкву, крім Вселенського Патріарха, не залежно від того, в якому статусі вона є: чи то в статусі митрополії, чи в статусі патріархату.

Висновки.

Для того, щоб виправити положення, а його можливо виправити, треба виконувати ті домовленості, які було досягнуто перед Собором в присутності президента П.О.Порошенка і з архієреями. А це означає, що Предстоятель несе відповідальність за зовнішнє представництво УПЦ, а Патріарх відповідає за внутрішнє церковне життя в Україні, але у співпраці з Предстоятелем. Предстоятель нічого не робить всередині Церкви без згоди Патріарха. Патріарх головує на засіданнях Священного Синоду і на Соборах УПЦ заради збереження єдності, її зростання і утвердження.

Чому в Україні повинен бути Київський Патріархат?

1. Тому, що в Україні реально існує Московський Патріархат. Ім'я Московського Патріарха Кирила звучить по всій Україні, а ім'я Київського Патріарха Предстоятель заборонив поминати.

2. Навіть Греко-Католицька Церква домагається у Римського Папи статусу Патріархату. І верховного Архієпископа багато греко-католиків поминають за богослужінням як Патріарха.

3. А деякі нерозумні ієрархи і духовенство вперто відмовляються від того, щоб в Україні був Київський Патріархат.

4. Треба пам'ятати історію. Зрадили запорізькі козаки гетьмана Івана Мазепу, перейшли на бік Петра І. І що отримали? Неволю! На більше ніж три століття. Цього ви хочете?

Ми покладаємо всю нашу надію на Господа нашого Ісуса Христа. Він є Главою Своєї Церкви. Він привів нашу Українську Православну Церкву до такого стану, що вона, як те євангельське дерево, покрила всю Україну. Він і на цей раз приведе нашу Церкву до перемоги.

ФІЛАРЕТ,
ПАТРІАРХ КИЇВСЬКИЙ
І ВСІЄЇ РУСИ-УКРАЇНИ